

ชื่อเรื่อง รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาม้องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

A Model of School-Based Management for Wat Khao Khongchai School, Lansak District, the Office of Uthai Thani Educational Service Area

ชื่อผู้วิจัย นันทริก เทียงพนม

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดเขาม้องชัย

สถานที่ทำงาน โรงเรียนวัดเขาม้องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี

ปีที่ทำวิจัยสำเร็จ พ.ศ. 2549 (ดำเนินการ พ.ศ.2546-2549)

ลักษณะงานวิจัย วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ความเป็นมาและความสำคัญ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2540 ได้กำหนดเกี่ยวกับเรื่องการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนไว้ในมาตรา 43 ว่าการจัดการศึกษาอบรมของรัฐต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรา 81 ได้กำหนดหน้าที่ของรัฐในการสนับสนุนให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.2540:25) จากหลักการด้านการมีส่วนร่วมและกระจายอำนาจจึงมีการตรากฎหมายการศึกษาแห่งชาติขึ้นเรียกว่า “พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” สำหรับใช้เป็นกรอบการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ปฏิรูประบบและโครงสร้างการศึกษาของไทย โดยในหมวด 5 ที่ว่าด้วยการบริหารและจัดการศึกษานั้นได้บัญญัติเกี่ยวกับเรื่องของการกระจายอำนาจไว้ในมาตรา 39 ที่กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และในการบริหารสถานศึกษานั้นในมาตรา 40 ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา เพราะรัฐมองเห็นว่า การจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันเพื่อให้การจัดการศึกษาของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.2542:21)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management) เป็นแนวคิดที่เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษ 1980 เมื่อมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจนเกิดความสำเร็จในการพัฒนาองค์กรทางอุตสาหกรรมและการพาณิชย์ กลยุทธ์ในการทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพในการทำงาน เน้นการกระจายความรับผิดชอบ ทำให้ได้ผลการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพและได้รับความพึงพอใจจากลูกค้าและผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างมาก ความสำเร็จจากภาคอุตสาหกรรมเหล่านี้ทำให้นักการศึกษาเห็นว่าพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้นจำเป็นต้องปรับกระบวนการและวิธีการทางการศึกษาโดยนำแนวคิดนี้มาใช้ในการจัดการศึกษา (อุทัย บุญประเสริฐ.2545: 2-3)

การกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 39 และมาตรา 40 นั้นเป็นไปตามแนวคิดการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (อุทัย บุญประเสริฐ.2545:189-190) แต่ในการดำเนินงานของโรงเรียนวัดเขาม้องชัยที่ผ่านมาพบว่าการบริหารงานของโรงเรียนยังไม่พัฒนาเท่าที่ควร (โรงเรียนวัดเขาม้องชัย.2547)

เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนสนองต่อเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพสู่ความเป็นเลิศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิธีการและรูปแบบของการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามหลักการ 4 ประการ เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนวัดเขาเมืองชัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี้ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาเมืองชัย อำเภอลานสั๊ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี้
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาเมืองชัย อำเภอลานสั๊ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี้

กรอบแนวคิดในการทำวิจัย

การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ตามหลักการบริหารเพื่อความเป็นเลิศตามโครงสร้างพื้นฐาน 7 ประการ ซึ่งประกอบด้วย 1) โครงสร้าง 2) กลยุทธ์ 3) บุคลากร 4) รูปแบบการบริหาร 5) ระบบและวิธีการ 6) ทักษะ และ 7) ค่านิยมร่วม

การบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง การบริหารการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่บริหารโดยยึด 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) หลักการบริหารตนเอง และ 4) หลักการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ในการบริหารและจัดการการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป

● ทฤษฎีการบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ 7 ประการของ McKinsey ประกอบด้วย

1. โครงสร้าง (Structure) หมายถึง การจัดสายงานและความสัมพันธ์ของหน่วยงานต่างๆ ในองค์กร ซึ่งจะช่วยให้เราทราบว่าใครเป็นผู้บังคับบัญชาคอยดูแลการปฏิบัติงานของใครและหน่วยงานใด
2. กลยุทธ์ (Strategy) หมายถึง การวางแผนเพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม การพิจารณาจุดแข็งจุดอ่อนขององค์กร เพื่อที่จะดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์
3. บุคลากร (Staff) หมายถึง การที่ผู้บริหารขององค์กรจะต้องจัดสรรบุคลากรให้ปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ ทักษะ และความสามารถ ให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่และความรับผิดชอบ
4. รูปแบบการบริหาร (Style) หมายถึง ลักษณะและวิธีการจัดการ หรือพฤติกรรมในการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูง เช่น วิธีการบริหารแบบต่างๆ ความเป็นผู้นำ การตัดสินใจ การแก้ปัญหา เป็นต้น
5. ระบบและวิธีการ (System) หมายถึง กระบวนการและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงาน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เป็นไปด้วยความสะดวกเรียบร้อย และเข้ากันได้ดี
6. ทักษะ (Skills) หมายถึง ความรู้ความชำนาญที่เป็นจุดเด่นของสมาชิกขององค์กร หรือเป็นสิ่งที่ทำให้องค์กรมีลักษณะแตกต่างไปจากองค์กรอื่น ซึ่งจะเป็นข้อได้เปรียบคู่แข่ง
7. ค่านิยมร่วม (Shared value) หมายถึง เป้าหมายสูงสุด (Superordinate goals) ที่ถูกกำหนดและยอมรับจากทั้งผู้บริหารและสมาชิกทุกคนขององค์กร การกำหนดโดยการตั้งปรัชญาและค่านิยมจะปลูกฝังให้สมาชิกทุกคนยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติงาน

● ทฤษฎีการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กล่าวไว้ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง การบริหารโรงเรียนที่ยึดหลักกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่การตัดสินใจดำเนินงานต่างๆ ร่วมกันใน ระดับโรงเรียน ระหว่างกลุ่มผู้ให้บริการทางการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้แทนครู บุคลากรทางการศึกษา และ กลุ่มผู้รับบริการทางการศึกษา ได้แก่ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนนักเรียน ผู้แทนองค์กรประเภทต่างๆ ในชุมชน โดยโรงเรียนมีอิสระในการตัดสินใจมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อบทบาทและภารกิจของโรงเรียนมากขึ้น ทั้ง ทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารบุคลากร และการบริหารทั่วไป

หลักการสำคัญสำหรับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประกอบด้วย

1. หลักการกระจายอำนาจ เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาให้มากที่สุด โดยมีความเชื่อว่าโรงเรียนเป็นหน่วยสำคัญในการจัดการศึกษา ในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของเด็ก

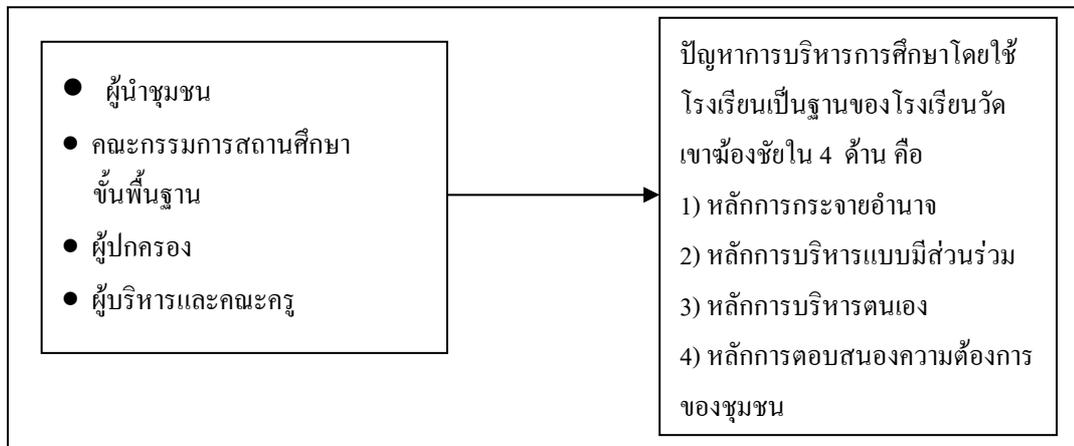
2. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการบริหาร ร่วมตัดสินใจและร่วมจัดการศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญได้แก่ ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ตัวแทนชุมชน ตัวแทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตัวแทนศิษย์เก่า และตัวแทนนักเรียน ฯลฯการที่บุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของ และจะเต็มใจและยินดีร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษามากขึ้น

3. หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ในอดีตตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา การจัดการศึกษาจะเป็นแบบมีการรวมการจัดการศึกษาไปไว้ที่ส่วนกลางเพื่อให้เกิดเอกภาพและมาตรฐานทางการศึกษา แต่เมื่อความเจริญก้าวหน้าต่างๆ รุดหน้าไปอย่างรวดเร็ว คนมีการศึกษามากขึ้น สังคมเปลี่ยนแปลงไปมากและค่อนข้างรวดเร็ว การจัดการศึกษาโดยส่วนกลางเริ่มมีข้อจำกัด เกิดความล่าช้า และไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน และชุมชนอย่างแท้จริง จึงต้องให้อำนาจคืนสู่ท้องถิ่นสู่ผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชนให้ได้มีบทบาทจัดการศึกษามากขึ้น

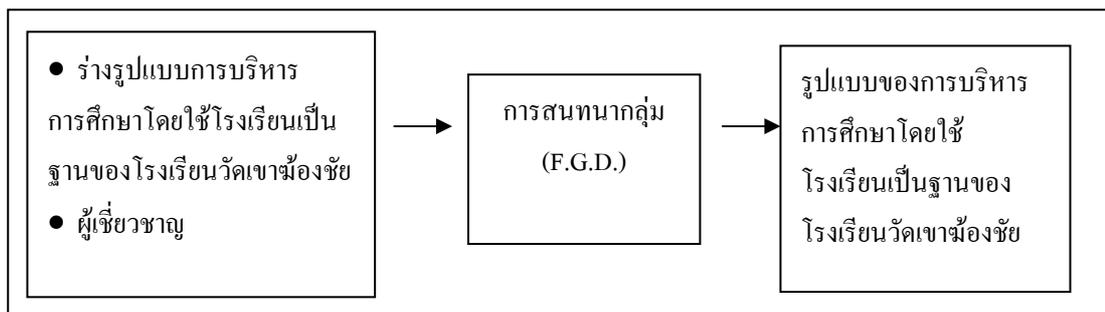
4. หลักการบริหารจัดการตนเอง เนื่องจากในระบบการศึกษาโดยทั่วไปนั้น มักจะกำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยปฏิบัติตามนโยบายของส่วนกลางเป็นหลักในแทบทุกเรื่อง โรงเรียนไม่มีอำนาจอย่างแท้จริงในการบริหารจัดการด้วยตนเองเลย การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นมีความเชื่อว่าวิธีการทำงานให้บรรลุเป้าหมายนั้นทำได้หลายวิธี และถ้าส่วนกลางทำหน้าที่เพียงแต่กำหนดนโยบายและเป้าหมาย แล้วปล่อยให้โรงเรียนมีระบบการบริหารด้วยตนเอง โดยให้โรงเรียนมีอำนาจ หน้าที่ และความรับผิดชอบในการดำเนินงานได้ สามารถดำเนินการได้ด้วยวิธีการที่แตกต่างกันได้ แล้วแต่ความพร้อมและสถานการณ์ของโรงเรียน ผลที่ได้น่าจะมีประสิทธิภาพสูงกว่าเดิมที่ทุกอย่างถูกกำหนดมาจากส่วนกลาง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎี การบริหารการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศตามโครงสร้างพื้นฐาน 7 ประการ และหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานใน 4 ด้าน คือ 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) หลักการบริหารตนเอง 4) หลักการตอบสนองความต้องการ ของชุมชน ดังกล่าว สามารถสรุปและเขียนกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ ดังนี้

ช่วงที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาเมืองชัย

ช่วงที่ 2 รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาเมืองชัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลองและพัฒนา (Research and Development)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ

1. ในการศึกษาปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง

ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนวัดเขาเมืองชัย อำเภอลานสั๊ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี จำนวน 210

คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้นำชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนวัดเขาเมืองชัย อำเภอลานสั๊ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุทัยธานี จำนวน 136 คน

2. การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เครื่องมือ คือแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาม่องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เครื่องมือคือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ช่วงที่ 1 การศึกษาปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างในเขตบริการของโรงเรียนวัดเขาม่องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี ด้วยตนเอง จำนวน 136 ฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาฉบับที่สมบูรณ์ มาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 100

ช่วงที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาม่องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสำนักงานบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 7 ท่าน เพื่อจัดการสนทนากลุ่ม

2. นำข้อมูลที่ร่างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เสนอขอความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ และข้อเสนอแนะโดยการสนทนากลุ่มในวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2549 เวลา 09.00 น. ณ ห้องประชุม โรงเรียนวัดเขาม่องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี

3. นำผลจากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

3. ผู้วิจัยสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาม่องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการ ดังนี้

ช่วงที่ 1 เมื่อได้แบบสอบถามกลับคืนมาแล้วจะดำเนินการวิเคราะห์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามทำการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณค่าร้อยละ ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ตอนที่ 2 แบบมาตราส่วนประมาณค่าทำการวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสถิติพื้นฐานของข้อคำถามเป็นรายข้อ ซึ่งได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS

ช่วงที่ 2 การวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

1. นำข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญมาสรุป

2. สังเคราะห์ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเป็นเป็นรูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาม่องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานี

สรุปการวิจัย ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

ช่วงที่ 1 ปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาม้องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิ โดยภาพรวม พบว่ามีปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารตนเองเป็นด้านที่มีปัญหาในระดับมาก ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการบริหารตนเอง และด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชนมีปัญหาในระดับน้อย

ช่วงที่ 2 ผลการวิเคราะห์สังเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาม้องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิ โดยนำด้านที่มีปัญหาระดับมากจัดทำเป็นยุทธศาสตร์ปรับปรุงแก้ไข ส่วนด้านที่มีปัญหาในระดับน้อยจัดทำยุทธศาสตร์ดำรงรักษา

ยุทธศาสตร์ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ได้แก่ ด้านการบริหารตนเอง

ยุทธศาสตร์ที่จะต้องดำรงรักษาไว้ ได้แก่ ด้านการกระจายอำนาจ ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการตอบสนองความต้องการของชุมชน

ผู้วิจัยนำผลวิเคราะห์ที่ได้มาจัดทำร่างรูปแบบการแก้ปัญหาการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน นำเสนอผู้เชี่ยวชาญในการประชุมสนทนากลุ่ม ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะ แก้ไข และปรับปรุงแบบฉบับร่าง แล้วนำมาประมวลแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนวัดเขาม้องชัย อำเภอลานสัก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิ มี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดประเด็นปัญหาการบริหารการศึกษาตามหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานทั้ง 4 ด้าน ออกแบบสำรวจ สร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ปัญหา
2. เลือกประเด็นปัญหาเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์การปรับปรุงแก้ไขและดำรงรักษา
3. ปรับปรุงแก้ไขในด้านการบริหารตนเอง
4. ดำรงรักษาในด้านการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการตอบสนองความต้องการของชุมชน
5. สังเคราะห์รูปแบบการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
6. ประเมินผลด้วยวิธีการปรับปรุงและรายงานผล
7. สรุปรายงานผลโดยการจัดทำเอกสารรายงาน และจัดประชาสัมพันธ์เผยแพร่ต่อหน่วยงานและชุมชนที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธยานิควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักในเรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้แก่ ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น จัดอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน และจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการปฏิบัติงานตามหลักการของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2. ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจในหลักของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอย่างถ่องแท้ และพัฒนาภาวะผู้นำของตนเองให้ชัดเจนเหมาะสม

